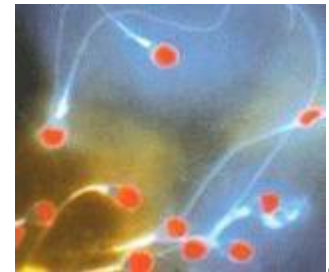

مراحل خلقت جنین

بقلم: پروفسور کیت مور

چندین سال قبل گروهی از مسلمانان اطلاعات مربوط به جنین شناسی را از قرآن استخراج کردند، سپس تمام اطلاعات قرآنی جمع آوری شده را به انگلیسی ترجمه و به پروفسور کیت مور استاد جنین شناسی عرضه نمودند. از او درخواست شد که نقطه نظر و دیدگاه خود را در مورد اطلاعات جنین شناسی قرآن بیان کند.

دکتر مور بعد از اینکه ترجمه آیات قرآن معرفی شده را به دقت بررسی نمود چنین گفت: اغلب مطالب جنین شناسی قرآن به گونه ای عالی و مطابق با دستاوردهای جدید و مدرن علم جنین شناسی است و به هیچ وجه مغایرتی با آن ندارد. او افزود: معدودی از آیات هم هستند که توجیه علمی دقیقی برای آن ندارم و از آنجائیکه در نوشته ها و مطالعات جدید جنین شناسی نیز در این خصوص اشاره ای نشده است، نمی توانم در صدق و کذب آن نیز نظر دهم برای نمونه می توان به آیه: «بخوان به نام پروردگاری که خلق کرد، پروردگاری که انسان را از علق خلق کرد» اشاره کرد

کلمه علق در عربی سه معنی دارد:

۱- زالو

۲- علقه

۳- خون بسته

دکتر مور در این مورد که، جنین، در بدو امر، مانند يك زالو به نظر می آید، هیچ پیش فرضی نداشت. او در آزمایشگاه، مرحله ابتدائی و میکروسکوپی جنین را با دیاگرام يك زالو مقایسه کرد و از شباهت چشمگیر آندو شگفت زده شد. در عین حال، او اطلاعات جدیدی از توصیفات جنین شناسی را که تاکنون برایش ناشناخته بود، از قرآن استنباط کرد.

دکتر مور در مورد ۸۰ سوالی که در قرآن و حدیث آمده بود، پاسخ گفت. تطابق متن قرآن و حدیث با آخرین دستاوردهای علمی جنین شناسی قابل توجه بود. دکتر مور این چنین می گوید: اگر این، سوالها سی سال قبل از این پرسیده می شد، من قادر به پاسخ بیش از نیمی از آنها نبودم چرا که منابع علمی آنقدر غنی نبود.

دکتر مور کتابی به نام «تکامل بشر» تالیف و بعد از کسب معارف جدید از قرآن و الحاق این معلومات به کتاب خویش در سال ۱۹۸۲ چاپ سوم همان کتاب را تجدید نمود. کتاب مذکور جایزه بهترین کتاب پزشکی با يك نویسنده را دریافت کرد. این کتاب به چندین زبان دنیا ترجمه و به عنوان کتاب درسی جنین شناسی مورد استفاده قرار گرفت.

دکتر مور در هشتمین کنفرانس پزشکی ۱۹۸۱ عربستان چنین می گوید:

جای بسی خوشحالی است که بتوانم سهمی در روشن ساختن آیات قرآن در مورد تکامل انسان داشته باشم. برای من کاملاً روشن است که در این گفته ها از جانب خداوند یا الله برای محمد صلی الله علیه وسلم فرستاده شده است زیرا تقریباً تمامی این علوم تا قرن‌ها بعد کشف نشده بود و برای من قطعی است که محمد قهراً پیامبر خداست

دکتر جان لی سیمپسون (Dr Jan Leigh Simpson)، رئیس بخش جراحی زنان در کالج طب بیلور هوستون امریکا اظهار می نماید: این احادیث، نمی تواند از علوم و دانش عصر محمد صلی الله علیه وسلم گرفته شده باشد (قرن ۷ میلادی) و بیانات ایشان می رساند که نه تنها ژنتیک و دین اسلام، با هم ناسازگاری نداشته، بلکه در حقیقت دین (اسلام) می تواند با افزودن تعالیم وحی به بعضی از شیوه های سنتی، علم را هدایت کند.....

که قرن‌ها بعد، حقانیت آن به اثبات رسیده که هم مؤید علم است و هم سندیت قرآن را که از جانب خداوند است را تحکیم می کند.

انسان از نطفه خلق شده است:

قرآن مجید بیش از ۱۱ بار یادآوری می کند که انسان از نطفه خلق شده است به معنای مقدار بسیار ناچیزی از مایع (همچون یک چکه از مایع) که بعد از خالی کردن یک پیمانه در آن یاقی می ماند. این موضوع در چندین آیه از قرآن آمده است: { يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَيْعِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مَّضْغَةٍ مَّخْلُوقَةٍ وَغَيْرِ مَخْلُوقَةٍ لِّنَبِّئِكُمْ وَلِيُذَكِّرُوا فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَيَّ آجَلٌ مُّسْمًى ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنكُمْ مَّن يَتُوفَىٰ وَمِنكُمْ مَّن يَرُدُّ إِلَيَّ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّهُ يَحْيِي الْمَوْتَىٰ وَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* وَ أَن السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَ أَن اللَّهَ يَبْعَثُ مِّن فِي الْقُبُورِ. [الحج : ۵]

«ای مردم از پروردگارتان بترسید که زلزله قیامت هنگامه بزرگی است روزی که آن را ببینید مادران شیرده، کودکان شیرخوارشان را از یاد خواهند برد و زنان باردار بار خود را بر زمین گذارند و مردم را مست خواهی دید، حال آن که مست نیستند، ولی عذاب خدا شدید است گروهی از مردم ناآگاه درباره خدا به مجادله برمی‌خیزند و از شیطانهای سرکش پیروی می‌کنند بر شیطان مقرر شد که هرکس با او دوستی کند به گمراهی افکند و بر آتش سوزان رهنمونش شود ای مردم اگر از برانگیخته شدن شك دارید بدانید که ما شما را از خاک آفریدیم. پس آنگاه از نطفه و خون بسته و مضغه شکل یافته و شکل نایافته، تا (قدرت خود را) بر شما آشکار کنیم، و جنینهایی را که بخواهیم تا زمانی معین در رحم مادران نگه می‌داریم، آنگاه شما را به صورت طفلی برون آوریم تا به حد رشد و بلوغ برسید، در این میان بعضی از شما می‌میرند و بعضی آنقدر عمر می‌کنند که به اوج فرتوتی و پیری می‌رسند آنچنان که چیزی از آموخته‌های خود را به خاطر نخواهند داشت. زمین را خشک و مرده می‌بینی اما زمانی که باران را بر آن بفرستیم به حرکت می‌آید و رشد می‌کند و انواع گیاهان زیبا را برویاند. این به خاطر آن است که بدانید خدا حق است و مردگان را زنده می‌کند و بر هر چیز تواناست.

و به راستی در رستاخیز شکی نیست و خداوند تمام کسانی را که در قبرها آرمیده‌اند زنده می‌کند.

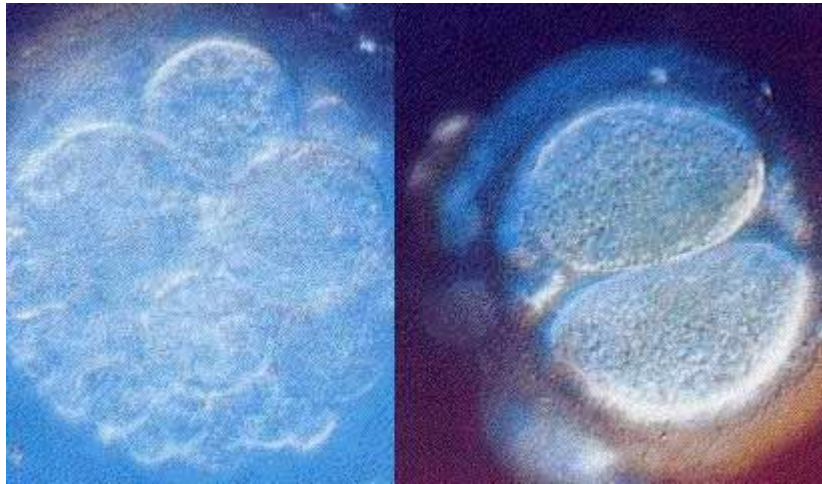
اخیراً علوم تأیید کرده اند که تنها يك اسپرم از سه میلیون اسپرم (بطور متوسط) برای بارور کردن اووم (تخمک) مورد نیاز است و معنای آن، این است که (یکپازسه میلیون) مقدار اسپرمها (مقداری بسیار ناچیز) برای باروری کافی است.

مراحل جنینی:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ [سورة المؤمنون: ۱۲ - ۱۴]

ما انسان را از عصاره ای از گل آفریده ایم . سپس او را به صورت نطفه ای در آورده و در قرار گاه استوار جای می‌دهیم. سپس نطفه را به صورت لخته خونی، و این لخته خون را به شکل قطعه گوشت جویده ای، و این تکه گوشت جویده را بسان استخوان ضعیفی در می‌آوریم، و بعد بر استخوان گوشت می پوشانیم، و از آن پس او را آفرینش تازه ای بخشیده و پدیده دیگری خواهیم کرد، والا مقام و مبارک خداوند است که بهترین اندازه گیرندگان و سازندگان است.

از نظر علمی: جنین در اولین مرحله، (معلق و آویزان) به دیواره رحم آویزان است، از نظر شکل شباهت به زالو داشته و مانند زالو رفتار کرده و خون می مکد، و خونش را از جفت مادر خود تامین می کند. و در سومین مرحله معنی آن لخته خون و خون بسته است. در مرحله علقه، که هفته سوم و چهارم بارداری است خون در عروق بسته شکل می گیرد. جنین با خصوصیت لخته خون (خون بسته) ظاهر زالو را به خود می گیرد.

در ۱۶۷۷، Hamm و leeuwenhoek اولین دانشمندانی بودند که سلول اسپرم (اسپرماتوروا) را با میکروسکوپ مشاهده کردند. آنها بر این تصور بودند که سلول اسپرم مینیاتوری از انسان را در خود دارد که با رشد در رحم تبدیل به نوزاد می شود که به «تئوری شکافتن» (theory) perforation (مشهور بود).

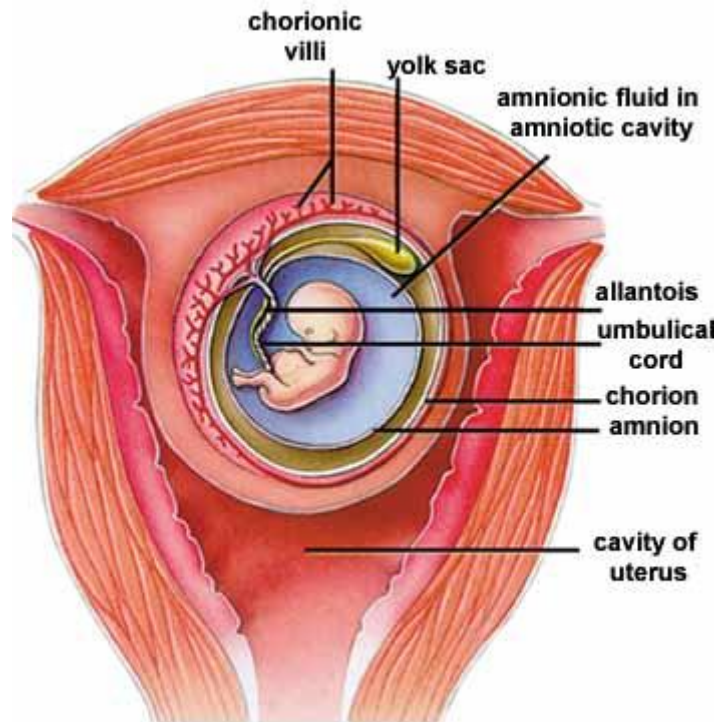
هنگامیکه دانشمندان اورم (تخمک زن) را بزرگترین اسپرم (نطفه) یافتند افرادی چون De Graf گمان کردند که مینیاتور جنین در تخمک قرار دارد. بعدها، در قرن ۱۸ «تئوری میراث والدین» (biparental inheritance) توسط Maupertuis ارائه و گسترش یافت. تبدیل علقه به مضغه، به معنی چیز جویده شده؛ (اثر دندان بر آن مشخص است) یا خوردنی کوچکی که در دهان می گذاریم همچون آدامس. هر دو معنا از نظر علمی صحیح است. پروفیسور مور يك

قطعه موم لاستیکی را به اندازه و شکل جنین در مرحله مضغه درآورد و آنرا بین دندانها قرار داد و به شکل (مضغه) شد و آنرا با تصویر مراحل اولیه جنینی مقایسه کرد اثر دندانها آنرا بندبند نموده بود که در حکم ستون فقرات (در ابتدای شکل گیری) است. مضغه به (عظام) استخوان تغییر شکل می دهد و استخوانها با گوشت یا ماهیچه ها پوشانده می شود.

سپس خداوند آنرا به آفریده دیگر تبدیل می کند. پروفیسور مارشال جانسون یکی از دانشمندان برجسته امریکا، و رئیس دپارتمان آناتومی و مدیر انستیتو Daniel دانشگاه توماس جفرسون فیلادلفیا است که درباره آیات قرآن مربوط به جنین شناسی از او سوال کردیم:

توصیف های مراحل جنینی موجود در قرآن نمی تواند تصادفی و اتفاقی باشد. احتمال دارد که محمد صلی الله علیه وسلم يك میکروسکوپ بسیار قوی داشته ولی قرآن مربوط به ۱۴۰۰ سال پیش است در حالیکه میکروسکوپ قرنها بعد از محمد نبی صلی الله علیه اختراع شد و پروفیسور جانسون با لبخند گفت که البته اولین میکروسکوپ اختراع شده قادر نبود بیش از ۱۰ برابر بزرگنمایی کند و تصویر آن هم واضح نبود.

بعد او گفت: هیچ ضدیت و مغایرتی با این حقیقت که واسطه الهی در بیانات محمد صلی الله علیه در کار است، نمی یابم

براساس نظر دکتر مور، طبقه بندی مدرن مراحل تکامل جنینی که در سراسر جهان به کار برده می شود چندان ساده و قابل فهم نیست چون این مراحل براساس عدد شناخته شده اند مانند مرحله ۱، مرحله ۲، ولی تقسیم بندی واضح قرآن برپایه تمایز و شکل، نمای بسیار سهل و آسان مراحل را که جنین طی می کند بیان کرده است. این فازهای مختلف تکامل جنینی يك توصیف جذاب علمی را در بردارد که بسیار قابل فهم و کاربردی است، همچنین آنچنانکه مراحل تکامل جنینی بشر در آیات زیر آمده است:

{أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى أَلَمْ يَكْ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنٍ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ} [القيامة: ۳۶-۳۹]

«آیا انسان گمان می‌کند به خود رها می‌شود؟ آیا نطفه‌ای از منی نبود که در رحم ریخته شد و بعد به صورت علقه درآمد و آفرید و موزونش ساخت و او را از دو صنف نر و ماده قرار داد»

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ [الإنفطار: ۷-۸]

«آن خدایی که تو را از هیچ خلق کرد و به صورتی تمام و کامل بیاراست و با اعتدال برگزید بهر صورتی که خواست می‌تواند خلق کند»

جنین تا حدی شکل گرفته، تا حدی شکل نگرفته است:

در مرحله مضغه: اگر يك برش در جنین بدهیم و ارکانهای داخلی را جدا کنیم خواهیم دید که بیشتر آنها شکل گرفته اند در حالیکه بعضی از آنها هنوز کاملاً مشخص نشده اند.

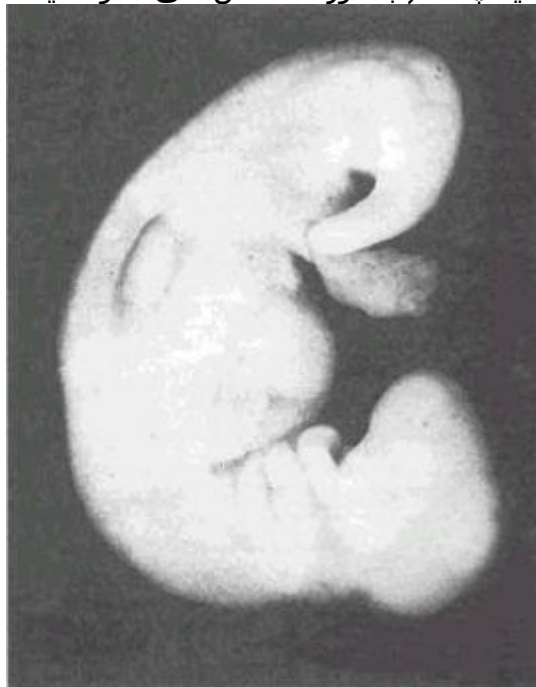
بنابر نظر pro . Jahnsون اگر ما جنین را يك آفریده کامل بدانیم، فقط اعضای را که قبلاً پدیدار شده اند، توصیف کرده ایم. در حالیکه هنوز آفریده و مخلوق کامل نیست و اگر جنین را يك آفریده کامل بدانیم، فقط اجزایی را که هنوز پدید نیامده اند توصیف کرده ایم.

حال آیا این پدیده در خلقت کامل است یا ناقص؟ هیچ توصیفی بهتر از توصیف و مرحله بندی قرآن در پدیده جنینی نیست. «تا حدی شکل گرفته و تا حدی شکل نگرفته»، همچنان که در آیه زیر آمده است.

از نظر علمی، ما می‌دانیم که در مرحله اولیه تکامل تعدادی سلول وجود دارند که تمایز می‌یابند و تعدادی سلول هنوز غیر متمایز هستند و بنابراین بعضی از اعضاها شکل گرفته و بعضی هنوز شکل نگرفته اند.

حس بینایی و شنوایی:

اولین حسی که در نمو جنین تکامل می‌یابد حس شنوایی است. جنین می‌تواند صداها را بعد از هفته بیست و چهارم بشنود. متعاقب آن، حس بینایی تکامل می‌یابد و بعد از هفته بیست و هشتم، شبکیه چشم به نور حساس می‌شود. آیات قرآن نمو حواس در جنین را

اینگونه بیان می‌کند.

{ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ}}[السجدة : ٩]

سپس آن را نیکو بیاراست و از روح خود در آن بدمید و شما را دارای گوش و چشم و قلب و هوش گردانید باز بسیار اندک شکر و سپاسگزاری حق می کنید.

{أَنَا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا أَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا} [الإنسان : ٢-٣]

«انسان را از اختلاط نطفه آفریدیم تا او را بیازماییم و شنوا و بینایش کردیم. راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد خواه ناسپاس.»

در این آیات حس شنوایی قبل از بینائی آورده شده است بنابراین توصیف قرآنی با کشفیات جنین شناسی جدید کاملاً مطابقت دارد.

خلاصه:

بر خلاف آنچه که تصور می شود وجود حقایق علمی در قرآن کاملاً با علوم زیستی انطباق دارد و قرآن از طریق این آیه: {إِن فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ} [آل عمران : ١٩٠]

«محققاً در خلقت آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز دلایلی روشن برای خردمندان است.» همه بشریت را به تفکر در پدیده های جهان دعوت می کند.

شواهد علمی قرآن به وضوح اثبات می کند که قرآن از جانب خداوند است. هیچ بشری قادر نبوده در ۱۴ قرن قبل، کتابی را بوجود آورد که حاوی آنچنان حقایق علمی عمیقی باشد که قرنها بعد توسط بشر کشف شود.

قرآن يك کتاب علمی نیست بلکه کتاب نشانه ها و آیات است، این نشانه ها آدمی را برآن می دارد تا هدف از خلقت خویش و هماهنگ زیستن با طبیعت را دریابد.

براستی قرآن پیام الهی، خالق و نگهدارنده جهان است و این پیام توحید، همان رسالت پیامبران از آدم، موسی، عیسی تا محمد صلی الله علیه وسلم می باشد.